

Veronika Ava:

Ayahuascové rituály praktikované v Praze a význam, jaký jim přiřkládají jejich aktéři

Diplomová práce Veroniky Ava je nadstandardně vyzrálý text věnující se tématu ayahuascových rituálů praktikovaných v Praze. Autorka se amazonskému šamanismu věnuje dlouhodobě, její zájem vychází z praktické zkušenosti, text však stojí především na kvalitním zpracování relevantních odborných titulů. Jazyk práce je kultivovaný, obsah přehledně členěný, autorka má dar představit čtenáři téma s vysokou odbornou erudicí, ale přitom jednoduše. Postupně čtenáři předvádí téma v aspektech, které jsou podstatné pro vytčené cíle práce. Již „teoretická část“ by vzhledem ke svému rozsahu mohla být chápána jako kvalitní teoretická práce o šamanismu vzhledem k jeho možnému praktikování k západní společnosti.

Výzkumným cílem autorky bylo porozumět motivaci k účasti na šamanských rituálech konaných v Praze, zachycení, jak aktéři průběh rituálu reflektují, co jim přináší. Zároveň pak otevírá důležitou otázku po osobnosti šamana, resp. zda šaman může být „gringo“ – cizinec, který se „jen“ vyučil v Amazonii a praktikuje rituál v jiném prostředí.

Postupné zúžení výzkumného problému na reflexi rituálu ve skupině jeho pražských účastníků může být zklamáním (možná již druhých, kdy by si čtenář přál exotickou etnografii šamanského obřadu v Amazonii, kam navíc autorka opakovaně odjížděla). Stejně jako první volba (amazonské obřady jsou již v odborné literatuře dostatečně zmapovány), svědčí i následné zúžení o pečlivosti autorky. Vyhnula se sice mnohým zajímavým tématům souvisejícím s přenesením určitého kulturního prvku do jiného prostředí, globalizaci, uvažování o rozdílu mezi náboženstvím a vírou v šamanismus atd. Lze jí však jen obtížně vyčítat, že nesplnila cíl, který si předsevzala.

Výsledky rozhovorů se sedmnácti informátory jsou přehledně prezentovány a analyticky zpracovány. Nepřinášejí sice něco, co by se nedalo při znalosti obdobné problematiky předpokládat. Přesto jsou cenné právě pro své jasné vymezení a svědomitost zpracování i pro odborníky. Pro laického čtenáře pak je to samozřejmě čtivý a kvalitní vhled do oblasti, které mu mohla být neznámá.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.

V Praze dne 11. září 2015

Mgr. Ondřej Skripnik Ph.D.